

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΑ1.11	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο -8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	R. Descartes, <i>Οι Αρχές της Φιλοσοφίας</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΦΥ.4 Νεότερη φιλοσοφία Ι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με το πέρας των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες αναμένεται: - Να έχουν αντιληφθεί τη φιλοσοφική στρατηγική του Ντεκάρτ. - Να έχουν εξοικειωθεί με τη μέθοδο του Ντεκάρτ και με τα βασικά χαρακτηριστικά της φιλοσοφίας του. - Να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις βασικές έννοιες-κλειδιά. - Να είναι σε θέση να ανασυγκροτούν και να κρίνουν την επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται στο κείμενο. - Να έχουν αποκτήσει καλύτερη γνώση του φιλοσοφικού ρεύματος του ρασιοναλισμού. - Να αναγνωρίζουν τους προβληματισμούς, τις τάσεις και τα διακυβεύματα της εποχής, όπως διαφαίνονται από το κείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	

Η Άσκηση αφορά στο έργο του Ντεκάρτ *Οι αρχές της φιλοσοφίας* και πιο ειδικά στο Πρώτο μέρος που φέρει τον τίτλο «Περί των αρχών της ανθρώπινης γνώσης». Ο Ντεκάρτ έγραψε τις Αρχές για να διευκολύνει τη διδασκαλία και τη διάδοση της σκέψης του. Για τον λόγο αυτό, έδωσε στο έργο του μορφή διδακτικού εγχειριδίου, εκθέτοντας με συνοπτικό και εύληπτο τρόπο τις φιλοσοφικές και επιστημονικές του απόψεις.

Στο *Πρώτο Μέρος*, παρουσιάζει τη μεταφυσική ή αλλιώς την «πρώτη φιλοσοφία» του, προκειμένου να προχωρήσει έπειτα στη φυσική και στην κοσμολογία που εκτίθενται στα επόμενα Μέρη. Πραγματεύεται έτσι τις ρίζες, τα θεμέλια, τις πρώτες αρχές της ανθρώπινης γνώσης, στις οποίες περιλαμβάνονται τα πρωταρχικά κατηγορήματα του Θεού, ο άυλος χαρακτήρας της ψυχής και οι καθαρές και απλές έννοιες που ενυπάρχουν στο πνεύμα. Επιπλέον, ορίζει τις βασικές έννοιες, απαριθμεί τα πράγματα που μπορούμε να γνωρίσουμε με σαφήνεια, αναλύει τους όρους της βεβαιότητας και τις προϋποθέσεις της αληθούς γνώσης, διερευνά τις αιτίες των προκαταλήψεων και της πλάνης. Η μεθοδικότητα, η σαφήνεια και η βεβαιότητα παραμένουν κύριο μέλημά του σε όλη την έκταση του έργου.

Το *Πρώτο Μέρος των Αρχών της φιλοσοφίας* πραγματεύεται περίπου τα ίδια θέματα με τους *Στοχασμούς*. Ωστόσο, η δομή είναι πιο διαυγής και οι ιδέες πιο αποκρυσταλλωμένες, για τον πρόσθετο λόγο ότι ο Ντεκάρτ τις είχε ήδη συζητήσει εκτενώς στις *Αντιρρήσεις* και τις *Απαντήσεις* που ακολουθούν το κύριο σώμα των *Στοχασμών*. Από αυτή την άποψη, οι Αρχές προσφέρουν μια πιο επεξεργασμένη εκδοχή της καρτεσιανής πρώτης φιλοσοφίας.

Γενικό πρόγραμμα	
Εβδομάδα	Θεματολογία
1	Η εποχή του Ντεκάρτ
2	Το φιλοσοφικό πρόγραμμα του Ντεκάρτ
3	Κεντρικές γραμμές της φιλοσοφίας του Ντεκάρτ
4	Οι Αρχές της φιλοσοφίας
5	Η εισαγωγική επιστολή στις Αρχές της φιλοσοφίας
6-11	Μελέτη του κειμένου
12	Από τον Ντεκάρτ στον Σπινόζα και στον Λάιμπνιτς
13	Συμπεράσματα. Οδηγίες για τη σύνταξη εργασιών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διά ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Χρήση ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών. - Παρουσιάσεις – διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt). - Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις & επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας e-learn. - Επικοινωνία μέσω email.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και μελέτη του κειμένου στην τάξη	39
	Προετοιμασία για το μάθημα στην τάξη	51
	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	40
	Συγγραφή εργασίας	80
	Προετοιμασία για προφορική εξέταση	40
	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνικά Για την αξιολόγηση, συνυπολογίζονται: - Η συμμετοχή στις εργασίες και στις συζητήσεις στην τάξη. - Η προφορική παρουσίαση. - Δείγματα γραπτού λόγου κατά τις συναντήσεις. - Προαιρετική γραπτή εργασία.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικό κείμενο:

Ρενέ Ντεκάρτ, *Οι αρχές της φιλοσοφίας*, Εισαγωγή, μετάφραση, σχολιασμός, Βασιλική Γρηγοροπούλου, Εκκρεμές, Αθήνα 2012.

Έργα του Ντεκάρτ:

Λόγος περί της Μεθόδου, για την καλή καθοδήγηση του λογικού μας και την αναζήτηση της αλήθειας στις επιστήμες, εισαγωγή, μετάφραση, σημειώσεις Χρ. Χριστίδης, Β' έκδοση, αναθεωρημένη, Παπαζήσης, Αθήνα, 1976.

Κανόνες για την καθοδήγηση του πνεύματος, μετάφραση-σχόλια Γ. Δαρδιώτης, εισαγωγή Ν. Αυγελής, Εγνατία, Θεσσαλονίκη, 1974.

Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας, εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Ευ. Βανταράκης, Εκκρεμές, Αθήνα, 2003.

Μελέτες:

Alquié, F., *Leçons sur Descartes, La table ronde*, Παρίσι, 2005.

Clarke, D., *Descartes, a Biography*, Cambridge University Press Κέμπριτζ, 2006.

Cottingham, J., *Descartes*, Blackwell, Οξφόρδη, 1986.

Gaukroger, S. (1980), *Descartes, An intellectual Biography*, Clarendon Press, Οξφόρδη, 1995.

Hatfield, G., *Descartes and the Meditations*, Routledge, Λονδίνο, 2003.

Rodis-Lewis, G., *Descartes et le rationalisme*, PUF, συλλογή «Que sais-je?», Παρίσι, 1992.

Rossi, P., *Η γένεση της σύγχρονης επιστήμης στην Ευρώπη*, μετάφραση-επιμέλεια Π. Τσιαμούρας, Ελληνικά γράμματα, Αθήνα, 2004.